

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

**Ekološki porezi
za 2023.**

Organizacijska jedinica: Odjel statistike zaštite okoliša

Priredila: Željka Kovaček Čuklić

veljača 2024.

0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Svrha istraživanja jest prikupiti podatke o poreznim prihodima i naknadama za okoliš prema kategorijama: za energente, transport, onečišćenja i prirodne resurse.

- Izvještajno razdoblje

Kalendarska godina

- Pravni akti i drugi sporazumi

Zakon o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (NN, br. 107/03. i 144/12.)

Zakon o računovodstvu (NN, br. 47/20. i 114/22.)

Odluka o Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti – NKD 2007. (NN, br. 58/07. i 72/07.)

Pravilnik o načinu vođenja Registra godišnjih financijskih izvještaja te načinu primanja i postupku provjere potpunosti i točnosti godišnjih financijskih izvještaja i godišnjeg izvješća (NN, br. 1/16. i 93/17.)

Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja (NN, br. 144/20.)

Pravilnik o sadržaju dodatnih podataka za statističke i druge potrebe (NN, br. 1/16.)

Uredba (EU) br. 691/2011. Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2011. o europskim ekonomskim računima okoliša

- Sustav klasifikacija

Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007.

- Statistički pojmovi i definicije

Porezi za okoliš jesu porezi čija je porezna osnovica fizička jedinica (ili njezina zamjena) nečega što ima dokazan, specifičan negativan učinak na okoliš, a u ESA-i 2010 identificiran je kao porez.

Naknade za okoliš isto su što i pristojbe, a definiraju se kao obvezatna, neuzvrćena plaćanja općoj državi ili tijelima izvan opće države, kao što su fondovi za zaštitu okoliša ili vodoprivreda. Pristojbe se smatraju plaćanjem za usluge.

Porezni prihod za okoliš jest prihod prikupljen od poreza unutar pojedine okolišne kategorije (porezi na energente, porezi na transport, porezi na onečišćenja i porezi na prirodne resurse).

Porezi na energente uključuju poreze na proizvodnju energije i na energente koji se koriste za transportne i stacionarne svrhe. Najvažniji energenti za transport jesu benzin i dizel. Energenti za stacionarnu uporabu jesu loživa ulja, prirodni plin, ugljen i električna energija. Ova kategorija uključuje i poreze na CO₂.

Porezi na transport uključuju poreze povezane s vlasništvom nad motornim vozilima i njihovom upotrebom, poreze na drugu prijevoznu opremu (npr. avione) i povezane prijevozne usluge (npr. porez na čarterske letove ili redovite letove). Porezi na transport također mogu biti "jednokratni" porezi povezani s uvozom ili prodajom opreme ili stalni porezi, kao što je godišnji porez za ceste.

Porezi na onečišćenja uključuju poreze na izmjerena ili procijenjena ispuštanja u zrak i vodu, gospodarenje krutim otpadom i buku. Iznimka su porezi na CO₂, koji su uključeni u poreze na energente.

Porezi na prirodne resurse (isključujući poreze na vađenje nafte i plina) skupina je koja uključuje poreze koji se odnose na vađenje ili korištenje prirodnih resursa, kao što su voda, šume, divlja flora i fauna jer te aktivnosti iscrpljuju prirodne resurse.

- **Statistička jedinica**

Podaci se odnose na okolišne poreze koje je naplatila vlada i koje mogu plaćati različiti gospodarski subjekti. Podaci se pripremaju na temelju Izvještaja o prihodima i rashodima, primicima i izdacima (PR-RAS), Izvješće o izvršenju po računima glavne knjige (T0710) Ministarstva financija i Izvještaj o ostvarenim prihodima od naknada Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (dio koji se odnosi na poreze na onečišćenje). Porezi za okoliš temelje se na Nacionalnoj poreznoj listi (NTL).

- **Statistička populacija**

Ciljana populacija jesu svi proizvodni sektori prema NKD-u, kućanstva kao potrošači i nerezidenti.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Korisnici iz Državnog zavoda za statistiku, vanjski korisnici: znanstvenici, studenti

1.1.1. Potrebe korisnika

Korisnici iz Državnog zavoda za statistiku – za usporedbu izračuna, znanstvenici – za istraživanja, studenti – za teze

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Prvo istraživanje o zadovoljstvu korisnika Državnog zavoda za statistiku provedeno je 2013., zatim 2015., a posljednje je provedeno potkraj 2022. Rezultati istraživanja mogu se provjeriti na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku <https://dzs.gov.hr/istaknute-teme-162/kvaliteta/istrazivanja-o-zadovoljstvu-korisnika/1752>

1.2. Potpunost

Podaci se dostavljaju u skladu s odgovarajućim propisima EU-a.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Pokazatelj nije primjenjiv.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Nije primjenjivo.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2. Neuzoračka pogreška

Nije primjenjivo.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Nije primjenjivo.

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.3. Pogreška mjerenja

Nije primjenjivo.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Nije primjenjivo.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.7. Pogreška obrade

Nije primjenjivo.

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Nije primjenjivo.

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Korisnici statističkih podataka obavještavaju se o revizijama podataka na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

2.3.2. Praksa revizije podataka

U Priopćenju se objavljuju privremeni podaci, a konačni podaci objavljuju se u bazi podataka.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.4. Desezoniranje

Nije primjenjivo.

3. Pravodobnost i poštovanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

T + 8,27 mjeseci — podaci za 2021. objavljeni su u Priopćenju 27. travnja 2023.

T + 10,10 mjeseci — PC-AXIS baza podataka

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pokazatelj nije primjenjiv.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest: T + 8,27 mjeseci.

3.2. Poštovanje rokova objavljivanja

T + 0 mjeseci

Svi podaci isporučeni su na vrijeme na temelju planiranih datuma objavljivanja.

3.2.1. Poštovanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Vremenska određenost jest: 0.

4. Pristupačnost i jasnoća

Podaci se diseminiraju u tiskanome i elektroničkom obliku – objavljivanjem na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku u obliku Priopćenja i u PC-AXIS bazi podataka. Priopćenje sadržava kratka Metodološka objašnjenja, kao što su izvori i metode prikupljanja podataka, obuhvat i usporedivost, definicije i sl. Metapodaci su raspoloživi i u bazi podataka.

4.1. Priopćenja

OEN-2023-1-6 Porezi i naknade za okoliš u 2021. – privremeni podaci

Datum objavljivanja: 27. travnja 2023.

4.2. Mrežna baza podataka

8. rujna 2023.: Baze podataka Porezi i naknade za okoliš

<https://podaci.dzs.hr> (PC-Axis baza podataka)

4.3. Pristup mikropodacima

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su [Pravilnikom o uvjetima i načinu pristupa i korištenja povjerljivih statističkih podataka Državnog zavoda za statistiku za znanstvene svrhe](#) (NN, br. 5/23.).

4.4. Dokumentacija o metodologiji

Osnovna Metodološka objašnjenja objavljuju se u Priopćenju i u bazi podataka.

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Koeficijent asimetričnosti kod zrcalnih statistika

Nije primjenjivo.

5.2. Usporedivost tijekom vremena

Usporedive su serije podataka za razdoblje 2004. – 2021.

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija jest: 18 godina.

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje; nije bilo prekida u vremenskoj seriji.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj se ne izračunava.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Koherentnost/smisenost s podacima nacionalnih računa	Područje obuhvata	Vrijednost obuhvata	Napomena	Vrijednost
porezi na energente			Razlika je prouzročena preračunima određenih kategorija NACE-a.	0,18
porezi na transport				0
porezi na onečišćenje			Razlika je prouzročena preračunima određenih kategorija NACE-a.	0,1
porezi na resurse				0

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj nije primjenjiv.

6. Trošak i opterećenje

6.1. Trošak

Troškovi su povezani s proizvodnjom podataka materijalnim troškovima i primanjima zaposlenika (plaće itd.) Nema troškova vezanih za prikupljanje statističkih podataka jer su svi podaci dobiveni od drugih odjela Državnog zavoda za statistiku i iz administrativnih izvora.

6.2. Opterećenje

Pokazatelj nije primjenjiv za ovo istraživanje.